

sobota, 02.05.2026

Uroczystość Najświętszej Maryi Panny, Królowej Polski

W 2026 roku liturgiczna uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski jest obchodzona 2 maja, a nie jak zwykle 3 maja. Wiąże się to z przypadającą w tym dniu V Niedzielą Wielkanocną.

W odpowiedzi na pismo abp. Tadeusza Wojdy SAC, Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski z 11 lutego 2025 roku, Dykasteria ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów zezwoliła, aby w roku 2026 uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski zbiegająca się z celebracją V Niedzieli Wielkanocnej, była przeniesiona z dnia 3 maja na dzień 2 maja. Ponadto, wspomnienie świętego Atanazego, biskupa i doktora Kościoła, zostało przeniesione z 2 maja na 4 maja i jednocześnie ze wspomnieniem św. Floriana, męczennika, stały się tego dnia wspomnieniami dowolnymi.

Uroczystość ta została ustanowiona przez Kościół na prośbę biskupów polskich po odzyskaniu niepodległości po I wojnie światowej. Nawiązuje do istotnych faktów z historii Polski - ślubów lwowskich króla Jana Kazimierza, zawierzenia Polski Matce Bożej na Jasnej Górze przez prymasa Wyszńskiego oraz nowego Aktu Zawierzenia Narodu Polskiego Matce Bożej, którego dokonał obecny przewodniczący KEP z okazji 1050-lecia chrztu Polski - abp Stanisław Gądecki.

W czasie najazdu szwedzkiego, 1 kwietnia 1656 r. w katedrze lwowskiej, przed cudownym wizerunkiem Matki Bożej Łaskawej, król Jan Kazimierz złożył uroczyste śluby, w których zobowiązywał się m.in. szerzyć cześć Maryi, wystarać się u papieża o pozwolenie na obchodzenie Jej święta jako Królowej Korony Polskiej, a także zająć się losem chłopów i zaprowadzić w państwie sprawiedliwość społeczną.

Autorem tekstu wspomnianych ślubów lwowskich był św. Andrzej Bobola. Temu wiekopomnemu wydarzeniu towarzyszyło odśpiewanie litanii do Najświętszej Panny. Nuncjusz apostolski Pietro Vidoni, który przewodniczył uroczystej Mszy św. w katedrze lwowskiej, dodał do modlitwy wezwanie "Królowo Korony Polskiej, módl się za nami", które zgromadzeni biskupi i senatorowie trzykrotnie powtórzyli. Po ślubowaniu władcy, w imieniu senatorów i szlachty, podobną rotę odczytał podkanclerz koronny biskup krakowski Andrzej Trzebnicki, a wszyscy obecni powtarzali słowa jego ślubowania.

Jan Kazimierz nie mógł jednak dopełnić ślubów. Państwo opanowywał wówczas coraz większy chaos, a sam władca w niedługim czasie (1668 r.) zdecydował się abdykować.

W roku 1856 r. w Paryżu, nastąpiło odnowienie ślubów Jana Kazimierza przez zmartwychwstańca ks. Aleksandra Jełowickiego oraz krąg osób poszukujących dróg wiodących do odzyskania niepodległości. Środowisko to, niedochowanie ślubów królewskich oraz brak przełożenia moralnych postaw na życie społeczne i narodowe, traktowało jako przyczynę rozbiorów Polski.

Aktualizacja ślubów Jana Kazimierza miała miejsce także w 1904 roku. Dokonał tego św. Józef Bilczewski, ówczesny arcybiskup Lwowa, który zgromadził przedstawicieli narodu ze wszystkich zaborów. Duchowny ponowił śluby we Lwowie, według odnowionej formuły i wskazał po raz kolejny ich realizację jako drogę do odzyskania niepodległości.

W obliczu zagrożenia nowym "potopem", tym razem bolszewickim, w 1920 r. Polacy ponownie zwrócili się o pomoc Matki Bożej. Episkopat odwołał się do ślubów Jana Kazimierza, szukając umocnienia narodu na Jasnej Górze, wzywając wiernych do zachowania

nadziei i postawy na wzór ojca Augusta Kordeckiego. Niedługo później, 15 sierpnia, polska armia odniosła zwycięstwo nad bolszewikami, zwane „Cudem nad Wisłą”.

Po akcie oddania z 1920 roku, pojawiły się pomysły ponowienia ślubów, jednak Episkopat postanowił odłożyć tę inicjatywę, tłumacząc, że póki co naród, nie jest w stanie wypełnić takiego zobowiązania.

W 1936 roku na Jasnej Górze, licząca 100 tys. osób młodzież akademicka, postanowiła złożyć ślubowanie, w którym wybiera Matkę Bożą na swoją patronkę, zobowiązując się kształtować życie społeczne na wartościach religijno-narodowych, w duchu chrześcijańskim.

Po II wojnie światowej, 8 września 1946 roku milionowa rzesza wiernych, złożyła na Jasnej Górze Akt Ofiarowania Niepokalanemu Sercu Maryi, tym samym ponownie uaktualniając śluby Jana Kazimierza. Uroczystość ta nawiązywała również do aktu, którego w 1942 roku dokonał Pius XII. Inicjatorem tego wydarzenia był prymas Polski kard. August Hlond, który przeczuwał nadejście ciężkich czasów dla ojczyzny - komunizmu.

W 300. rocznicę królewskich ślubów, nową ich wersję opracował przebywający wówczas w miejscu internowania w Komańczy prymas Polski kard. Stefan Wyszyński. Upływająca w tym czasie 300. rocznica ślubów króla Jana Kazimierza w katedrze lwowskiej, stanowiła według polskich biskupów dobrą okazję do odnowienia przez naród przyrzeczeń złożonych Maryi w formie, która odpowiadałaby nowym potrzebom i odnosiła się do realnych zagrożeń. Izolowany w klasztorze sióstr nazaretanek w Komańczy kard. Stefan Wyszyński przygotował tekst ślubów 16 maja 1956 r. i przekazał je na Jasną Górę, z poleceniem odczytania ich podczas głównych uroczystości Matki Bożej Częstochowskiej.

26 sierpnia 1956 r. wierni na Jasnej Górze uroczystie ślubowali Maryi: "Przyrzekamy uczynić wszystko, co leży w naszej mocy, aby Polska była rzeczywistym królestwem Twoim i Twojego Syna, poddanym całkowicie pod Twoje panowanie, w życiu naszym osobistym, rodzinnym, narodowym i społecznym". Przyrzekali też "wszczepiać w umysły i serca dzieci ducha Ewangelii", strzec chrześcijańskich obyczajów, wychować młode pokolenie w wierności Chrystusowi, bronić je przed bezbożnictwem i zepsuciem".

Tekst ślubów odczytał biskup Michał Klepacz (pełniący w tym czasie obowiązki przewodniczącego Episkopatu). O osobie uwięzionego prymasa przypominał pusty fotel, ustawiony przed ołtarzem.

W 1957 r. na apel prymasa Stefana Wyszyńskiego w kraju rozpoczęła się "Wielka Nowenna" przygotowująca Kościół w Polsce do obchodów Millennium Chrztu Polski, połączona z peregrynacją cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej po wszystkich diecezjach i parafiach. Nawet "aresztowanie" obrazu przez SB nie wpłynęło na zastraszenie społeczeństwa.

10 lat po jasnogórskich ślubach w dniu milenijnej uroczystości 3 maja 1966 r., przyrzeczenie powtórzyli biskupi, z okazji ukoronowania obrazu nowymi koronami przez prymasa Stefana Wyszyńskiego. W uroczystościach milenijnych pragnął uczestniczyć papież Paweł VI, na to jednak nie zgodziły się komunistyczne władze. Dopiero Jan Paweł II, mógł jako papież przebywać na Jasnej Górze.

3 i 4 czerwca 1979 r. Jan Paweł II dokonał aktu zawierzenia Pani Jasnogórskiej: "... Zawierzam Ci, o Matko Kościoła, wszystkie sprawy tego Kościoła, całą jego misję i całą jego służbę w perspektywie kończącego się drugiego tysiąclecia dziejów chrześcijaństwa na ziemi".

W 1982 r. Kościół obchodził 600-lecie obecności Cudownego Obrazu na Jasnej Górze. Zwieńczeniem kilkuletnich przygotowań do tego jubileuszu była obecność w Częstochowie Jana Pawła II, który przewodniczył obchodom w dniach 18-19 czerwca 1983 r. Biskupi polscy opracowali również w 1990 r. "Drugą Wielką Nowennę", która przygotowała Kościół w Polsce na kolejne tysiąclecie chrześcijaństwa.

W czasie pobytu na Jasnej Górze 4 czerwca 1997 r. papież Jan Paweł II powierzył Matce Bożej przygotowania do Wielkiego Jubileuszu Chrześcijaństwa w 2000 roku.

Nowego Aktu Zawierzenia Narodu Polskiego Matce Bożej - z okazji obchodzonej w całym kraju kilka tygodni wcześniej rocznicy 1050-lecia chrztu Polski - dokonał 3 maja 2016 r. obecny przewodniczący KEP - abp Stanisław Gądecki.

Potrzebę odnowionego i uzupełnionego aktu zawierzenia wyjaśniał wówczas abp Stanisław Gądecki wiernym zgromadzonym na Jasnej Górze. Poważnym współczesnym problemem - jak podkreślił - jest wypaczone pojęcie wolności, gdyż dla wielu współczesnych "wolność staje się wręcz religią", skutkującą tym, że "wywyższa się człowieka kosztem Boga i liczy się tylko nieskrępowana wolność poszczególnych jednostek". A więc podstawowym problemem staje się odpowiedzialne korzystanie z wolności.

Drugim nowym problemem - jak podkreślił - jest dzisiaj odniesienie do prawa Bożego, z czego - w przeciwieństwie do twórców Konstytucji 3 Maja - dzisiejsi prawodawcy coraz częściej rezygnują.

Trzecim aktualnym problemem - zdaniem przewodniczącego KEP - jest kształt obecnego polskiego patriotyzmu. "Autentyczny patriotyzm nie zna nienawiści do nikogo (...) trzeba bezwzględnie unikać ryzyka tego, ażeby ta niezbywalna funkcja narodu nie wyrodziła się w nacjonalizm" - wyjaśniał.

"Odejście od chrześcijaństwa, odejście od prawdy, musiało doprowadzić także do dezintegracji Europy - zauważył hierarcha i podkreślił, że powrót do europejskiej jedności wymaga powrotu do świata ewangelijnych wartości" oraz do kultury bazującej na prawdziwej znajomości człowieka, jego natury i sensu istnienia. Dodał, że "pełnej prawdy o człowieku nie ma poza Kościołem. Jedynym ośrodkiem, wokół którego może odrodzić się organizm duchowy Europy, jest prawda katolicka, czyli powszechna".

Źródło:

https://www.niedziela.pl/artukul/119727/Uroczystosc-NMP-Krolowej-Polski-w-2026-r-nie-odbedzie-sie-3-maja?utm_source=niezbednikKatolika&utm_medium=PanelPamietajMobile&utm_campaign=PanelPamietajMobile

https://www.niedziela.pl/artukul/35294/Uroczystosc-Najswietszej-Maryi-Panny?utm_source=niezbednikKatolika&utm_medium=PanelPamietajMobile&utm_campaign=PanelPamietajMobile